

UPPSALA
UNIVERSITET

TEOLFAK 2022/18

Riktlinjer för antagning av excellent lärare

vid Teologiska fakulteten

Fastställd av teologiska fakultetsnämnden 2012-05-31
senast reviderad 2026-06-02

Innehållsförteckning

Inledning	3
A. Nämnd för bedömning av lärarexcellens	3
B. Procedur för antagning som excellent lärare	3
C. Ansökan	4
D. Kriterier för pedagogisk skicklighet	5
1. Behörighetskriterier	5
2. Bedömningskriterier	5
E. Löneplacering	7
Mall för ansökan	8

Inledning

I *Pedagogiskt program för Uppsala universitet* betonas att universitetspedagogisk kompetens, engagemang och pedagogisk skicklighet ska ha ett uttalat meritvärde för befattningar där pedagogisk verksamhet ingår. Universitetet ska på olika sätt visa alla lärare att det lönar sig att satsa tid på att utveckla den egna lärarrollen och undervisningen, och universitetet har bl.a. beslutat att skapa ett särskilt karriärsteg för skickliga lärare. I de av rektor antagna *Riktlinjer för antagning av excellent lärare* (UFV 2010/1842) anges att benämningen excellent lärare ska användas för lärare som uppnått en hög nivå av pedagogisk skicklighet. Denna nivå skiljer sig tydligt från grundnivån, på liknande sätt som docent skiljer sig från doktorsexamen. Den engelska benämningen är Excellent Teacher.

Teologiska fakulteten har i linje med de ovan nämnda riktlinjerna upprättat lokala riktlinjer där kraven för antagning av excellent lärare specificeras mer detaljerat.

A. Nämnd för bedömning av lärarexcellens

Fakultetens nämnd för bedömning av lärarexcellens har prodekanen som ordförande. Övriga ledamöter är studierektor med pedagogisk inriktning, av fakultetsnämnden utsedd lärarrepresentant samt studeranderepresentant. Den av fakultetsnämnden utsedda lärarrepresentanten ska vara excellent lärare.

Eventuella ansökningar från ledamöter i nämnden behandlas enligt följande:

- Om det gäller prodekanen: dekanen träder in som tillfällig ordförande.
- Om det gäller studierektor med pedagogisk inriktning: f.d. studierektor med pedagogisk inriktning eller lärare med särskild pedagogisk inriktning träder in som tillfällig ersättare.

Beslut om sådan tillfälligt ändrad sammansättning av nämnden fattas alltid av fakultetsnämnden efter förslag från dekanen eller prodekanen.

B. Procedur för antagning som excellent lärare

Av rektors riktlinjer framgår att enbart tillsvidareanställda lärare¹ (universitetsadjunkt, universitetslektor eller professor) vid Uppsala universitet kan antas som excellent lärare.

Prövning av pedagogisk skicklighet för antagning som excellent lärare genomförs två gånger per år. Spärrdatum för prövningsprocessen är 2 maj respektive 1 december (om dessa dagar inte är helgdagar, i sådana fall närmast efterföljande vardag).

Den som önskar bli antagen som excellent lärare rekommenderas att i ett första skede informellt ta upp frågan med studierektor med pedagogisk inriktning. Blir den tilltänkta sökanden i detta skede avrådd från att ansöka om titeln excellent lärare är det lämpligt att avvakta med ansökan. Avrådan innebär dock inte något formellt hinder från att gå vidare med ansökan.

Den sökande ska styrka sin pedagogiska skicklighet med en pedagogisk CV och en pedagogisk meritportfölj. Relevanta intyg ska vara samlade i en separat pedagogisk meritförteckning.

¹ I enlighet med i *Anställningsordningen för Uppsala universitet* fastställda lärarkategorier.

På förslag från fakultetens nämnd för bedömning av lärarexcellens utser fakultetsnämnden två sakkunniga varav minst en från annat lärosäte. Ingen av de sakkunniga ska vara anställd vid teologiska fakulteten, Uppsala universitet. Minst en av bedömarna ska ha sin vetenskapliga kompetens inom religionsvetenskap och i första hand inom samma ämnesområde som den sökande och minst en av bedömarna ska ha särskilda kvalifikationer för bedömning av pedagogiska meriter.

Bedömningen ska göras i direkt relation till de av fakultetsnämnden fastslagna riktlinjerna för bedömning av lärarexcellens vid teologiska fakulteten.

Lärarrepresentanten i fakultetens nämnd för bedömning av lärarexcellens har som ansvar att inför det första mötet skriva ett kort utlåtande över ansökan, med förslag till sakkunniga.

Nämnden för bedömning av lärarexcellens kan föreskriva att pedagogiskt prov med uppföljande samtal genomförs i de fall denna nämnd finner det behövligt. Närmare instruktioner för detta prov ges till den sökande efter att fakultetens nämnd för bedömning av lärarexcellens hanterat ansökan i en första omgång.

C. Ansökan

Med ansökan ska följande lämnas in:

1. **Pedagogisk CV** bestående av redogörelse för:

- pedagogisk verksamhet
- pedagogisk utbildning
- pedagogiskt ledarskap
- undervisningsadministration
- ev. pedagogiska priser och utmärkelser
- läromedelsframställning (med bedömning av läromedlets ev. spridning och betydelse)
- övriga pedagogiska meriter

samt:

- komplett bibliografi som i förekommande fall markerar med (*) författade texter som rör ämnespedagogik och ämnesdidaktik, och med (**) författade läromedel.

Den högskolepedagogiska verksamheten ska vara kvantitativt betydande och den sökande ska ha aktuell erfarenhet av undervisning. Kvantitativt tillmäts även bredd, erfarenhet från olika nivåer och variation i undervisningsformerna stor betydelse. Dessutom tillmäts dokumenterad samverkan med det omgivande samhället genom utbildning betydelse. Stor vikt ska läggas vid förmåga att leda och självständigt utveckla utbildning och undervisning liksom förmåga att driva utbildningsfrågor.

2. **Pedagogisk meritportfölj** omfattande 12–15 sidor (exkl. bilagor) som redogör för:

- Pedagogisk grundsyn.
- Minst två exempel på självvärdering och kursutveckling i relation till kursvärderingar. Dessa exempel ska vara dokumenterade över flera termins- eller årscykler där sökanden i flera steg har varit involverad i undervisningsförberedelser, undervisning, examination, kursvärdering, självvärdering och implementering av förändringar utifrån utvärderingarna. Till meritportföljen bifogas underlag från

detta arbete, såsom kursplaner, detaljscheman, tentamensfrågor, PM-instruktioner, flera exempel på kursvärderingar och kursrapporter.

- Redogörelse för egna ämnesdidaktiska överväganden som uppvisar förtrogenhet med aktuell didaktisk och högskolepedagogisk forskning.
- Redogörelse för den egna undervisningens forskningsanknytning.
- Avslutande reflektioner om hur man ser på sig själv och sin utveckling som universitetslärare, både den utveckling som skett och om framtida pedagogiska visioner.

3. **Pedagogisk meritförteckning** som i nummerordning samlar alla återopade pedagogiska meriter i pedagogisk CV och pedagogisk meritportfölj.

D. Kriterier för pedagogisk skicklighet

1. Behörighetskriterier

För att komma ifråga för antagning som excellent lärare vid teologiska fakulteten krävs att följande kriterier är tydligt uppfyllda:

- Dokumenterad kvantitativ och kvalitativ undervisningserfarenhet enligt punkterna 1 och 2 ovan under rubriken Ansökan.
- Dokumenterad erfarenhet av avancerade pedagogiska lednings-, utvecklings- och/eller uppföljningsuppdrag, exempelvis inom ramen för uppdrag som studie-rektor, lärare med särskilt pedagogiskt uppdrag, programansvarig lärare.
- Dokumenterat kontinuerligt deltagande i pedagogisk fortbildning (pedagogiska kurser, pedagogiska konferenser och pedagogiska dagar).

Därtill ska minst ett av följande tre kriterier vara uppfyllda:

- Författande av läromedel som haft nationell eller internationell spridning.
- Redovisad spridning av goda modeller och resultat från utveckling av undervisning och examination genom återkommande bidrag vid pedagogiska konferenser eller publicering av pedagogisk eller didaktisk litteratur.
- Uppsala universitets pedagogiska pris eller motsvarande från annat lärosäte.

2. Bedömningskriterier

Ett övergripande kriterium som ska genomsyra bedömningen är att studenternas lärande står i fokus.

Skicklighet ska vara visad på alla områden, men eftersom en helhetsbedömning ska göras kan något svagare kvalifikationer under något av kriterierna vägas upp av styrkor på andra. Följande rubriker anger de områden på vilka prövning sker.

Generativa AI-verktyg får inte användas i bedömningen av ansökningar vid sakkunnig-granskning. Ansökningshandlingar samt personuppgifter får inte läggas in i ett generativt AI-verktyg.

Undervisningsskicklighet

- Ger engagerande och uppskattad undervisning av hög kvalitet på olika nivåer i

undervisningssystemet inklusive i samverkanssammanhang och inom ett brett kunskapsfält.

- Stödjer studenternas utveckling av förståelse, kritiskt tänkande och vetenskapliga och yrkesmässiga färdigheter och förhållningssätt.
- Har en bred repertoar av studentaktiva undervisnings- och examinationsformer som används på ett relevant sätt.
- Arbetar med konstruktiv länkning mellan mål, undervisning och examination, där undervisningen anpassas för att på bästa sätt möjliggöra för de aktuella studenterna att uppnå målen och examinationen utformas för att möjliggöra för studenterna att målen är uppnådda.
- Beaktar genus- och mångfaldsperspektiv samt tar hänsyn till och tillvaratar studenters olikheter och skiftande erfarenheter.
- Utvecklar studenternas kunnande och kompetens genom konstruktiv återkoppling.
- Utvecklar kontinuerligt undervisning och examination samt den egna lärarrollen.

Helhetsperspektiv

- Kopplar sin undervisning till tidigare och senare kurser och skapar därmed progression i utbildningsprogrammen.
- Kopplar sin undervisning till internationell forskning, aktuella samhällsfrågor och studenternas framtida arbetsliv.
- Utvecklar och omprövar kontinuerligt kurs- och utbildningsmål i relation till förändringar i forskning, samhälle, miljö och arbetsliv.
- Visar förmåga att anpassa undervisningens innehåll och nivå till aktuellt samverkanssammanhang.

Forskningsanknuten undervisning och vetenskapligt förhållningssätt

- Har omfattande ämneskunskaper och reflekterar utifrån dem över vad och hur studenterna ska lära och varför.
- Läger vikt vid aktuell forskning inom ämnet och låter detta komma till uttryck i undervisningen.
- Förnyar och framställer undervisningsmaterial och omprövar val av kurslitteratur med hänsyn till utvecklingen av utbildningen och nya forskningsresultat.
- Visar förtrogenhet med högskolepedagogisk och didaktisk forskning.
- Reflekterar över vad som gynnar studenternas lärande och diskuterar pedagogisk utveckling med kollegor utifrån relevant ämnesdidaktisk högskolepedagogisk forskning och beprövad erfarenhet.
- Undersöker och utvärderar den egna undervisningen och dess effekter, reflekterar kring detta och använder sig av resultaten i den egna praktiken.

Pedagogiskt utvecklingsarbete tillsammans med kollegor och studenter

- Klargör kursmål och bedömningsgrunder samt motiverar val av undervisnings- och examinationsformer i dialog med studenterna.

- Tar reda på studenternas förståelse och förväntningar för att utforma undervisningen efter den aktuella studentgruppen.
- Samarbetar med kollegor för pedagogisk utveckling.
- Använder kursvärderingar och kursrapporter för att utveckla såväl den egna undervisningen som kurser och utbildningar.
- Uppvisar en utvecklingsbenägenhet i mötet med kritik och sämre utvärderingsresultat.
- Har aktivt deltagit i arbete med större förändringar inom grund- eller forskarutbildningen.
- Deltar aktivt i kollegiala diskussioner och pedagogiska dagar.

Pedagogiskt ledarskap

- Utövar pedagogiskt ledarskap i roller som exempelvis kursansvarig, programansvarig eller studierektor och påverkar därmed kurser och utbildningar utöver den egna undervisningen.
- Arbetar aktivt med utveckling av nya kurser.
- Utvecklar och genomför utbildning genom samverkan med det omgivande samhället.
- Utvecklar utbildning och bidrar till kollegors pedagogiska utveckling genom pedagogiskt ledarskap.

E. Löneplacering

Excellent lärare vid teologiska institutionen har rätt till ett generellt fastslaget lönetillägg månaden efter beslutet. Personaldirektören vid Uppsala universitet fattar beslut om lönetillägg.

Mall för ansökan

Ansökan om prövning för titeln excellent lärare ska uppställas enligt mallen nedan. Instruktioner för inlämning av ansökan erhålls av fakultetshandläggaren via epost teolfak@teol.uu.se.

Sökandes namn placeras i sidhuvudet på samtliga delar av ansökan.

Försättsblad

Till Teologiska fakultetsnämnden Uppsala universitet
Ansökan om lärareexcellens

Med hänvisning till bifogade pedagogiska curriculum och meritportfölj och under åberopande av min pedagogiska meritering ansöker jag härmed om att provas för titeln excellent lärare.

I bibliografin har texter som rör ämnespedagogik och ämnesdidaktik markerats med (*) och författade läromedel har markerats med (**).

Ort och datum

Namnteckning

Namnförtydligande

Personnummer

Postadress

Telefon

epost

A. Pedagogisk CV

(Vid punkter där meritering inte föreligger kan rubriken hoppas över och numreringen konsekvensändras.)

1. Pedagogisk verksamhet

Kort allmän redogörelse för sökandens pedagogiska verksamhet. Namn på olika lärosäten och skolor anges. Exempel på samverkan genom utbildning som åberopas ska styrkas med intyg från såväl studierektor med pedagogisk inriktning (eller motsvarande) som samverkanspart.

2. Pedagogisk utbildning

Förteckning över genomgången pedagogisk utbildning och fortbildning som sökanden önskar åberopa. Här anges pedagogisk utbildning på alla nivåer och av alla slag, inklusive eventuell lärarexamen. De angivna meriterna ska kunna styrkas med vidimerade kopior av intyg.

3. Pedagogiskt ledarskap

Kort redogörelse för erfarenheter av pedagogiskt ledarskap. Styrks med vidimerade kopior av intyg och/eller genom hänvisning till intyg från studierektor med pedagogisk inriktning (jfr exemplet under punkt 8 nedan).

4. Undervisningsadministration

Kort redogörelse för undervisningsadministrativ erfarenhet. Styrks med vidimerade kopior av intyg och/eller genom hänvisning till intyg från studierektor med pedagogisk inriktning (jfr exemplet under punkt 8 nedan).

5. Pedagogiska priser och utmärkelser

Förteckning över eventuella pedagogiska priser och utmärkelser. Styrks med vidimerade kopior av diplom eller liknande.

6. Läromedelsframställning

Kort redogörelse för eventuell erfarenhet av läromedelsframställning samt kommentar kring nationell (och i förekommande fall) internationell spridning och användning av läromedlet ifråga. Läromedlets eventuella förekomst i kursplaner vid andra lärosäten ska styrkas i bilagor.

7. Bibliografi

Förteckning över de vetenskapliga och pedagogiska publikationer som sökanden önskar åberopa. Alla skrifter ska förses med ett löpnummer som också är åsatt skriften i fråga i det fall sökande uppmanas att sända in skriften för vidare bedömning. Förteckningen ska också förses med en markering (*) vid text som rör ämnespedagogik och ämnesdidaktik, och en markering (**) vid författat läromedel.

8. Övriga pedagogiska meriter

Kort redogörelse för eller förteckning över relevanta pedagogiska meriter som inte nämnts under föregående rubriker. Styrks med vidimerade kopior av intyg eller motsvarande.

B. Pedagogisk meritportfölj

Det finns en del litteratur om att upprätta och underhålla en pedagogisk meritportfölj, ett exempel är Karin Apelgren & Birgitta Giertz: *Skaffa dig en pedagogisk meritportfölj* (Ord och vetande 2002). Där görs inledningsvis följande påpekande som kan vara värt att notera:

Din pedagogiska meritportfölj ska ge en konkret och allsidig bild av dig som lärare. Kom ihåg att det skall gå att bedöma kvaliteten i din pedagogiska verksamhet. Materialet måste därför beröra:

- Varför du valt att arbeta som du gör och har gjort
- Hur du har gjort
- Vad det fått för resultat

Skillnaden mellan en traditionell meritförteckning eller ett CV, Curriculum vitae, och en pedagogisk meritportfölj är att meritportföljen visar resultat och konsekvenser av vad du har gjort och varför du gjort som du gjort, medan ett CV i regel bara talar om vad du har gjort. I en meritportfölj kan också ingå olika former av arbetsprover som visar hur man tänker och arbetar i sin lärarroll.

Meritportföljen ska ordnas efter följande disposition. Alla återopade meriter ska styrkas med tydliga hänvisningar till den pedagogiska meritförteckningen (se punkt C nedan).

1. Pedagogisk grundsyn

2. *Minst två exempel på självvärdering och kursutveckling i relation till kursvärderingar*
Dessa exempel ska vara dokumenterade över flera termins- eller årscykler där sökanden i flera steg har varit involverad i undervisningsförberedelser, undervisning, examination, kursvärdering, självvärdering och implementering av förändringar utifrån utvärderingarna. Till meritportföljen bifogas underlag från detta arbete, såsom kursplaner, detaljscheman, tentamensfrågor, PM-instruktioner, flera exempel på kursvärderingar och kursrapporter.

3. *Redogörelse för ämnesdidaktiska överväganden som uppvisar förtrogenhet med aktuell didaktisk och högskolepedagogisk forskning*

4. *Redogörelse för den egna undervisningens forskningsanknytning*

5. *Avslutande reflektioner om hur man ser på sig själv och sin utveckling som universitetslärare, både den utveckling som skett och om framtida pedagogiska visioner*

C. Pedagogisk meritförteckning

Här samlas i nummerordning alla de pedagogiska meriter som är åberopade i pedagogisk CV och pedagogisk meritportfölj. Obligatoriskt intyg från studierektor med pedagogisk inriktning placeras först.

Exempel:

1. Intyg från studierektor med pedagogisk inriktning (bil. 1)
2. Universitetspedagogisk grundkurs, 5 veckor, UPI 2006 (bil. 2)
3. Deltagande vid nio av teologiska institutionens pedagogiska dagar under perioden 200X–202X (bil. 3a-i)
4. ...
5. ...